

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Dr. Fran Ogrin:

Novoletni razgled.

In zopet je minulo, zatonilo leto v nepovratno večnost. Vsakdo se za misli in dela zaključek, bilanco, difrencirano po poslih. Sicer pa zanimajo splošno življenjski in politično-upravni pojavi vsakogar. Ponudimo se ob teh!

1. Najprej dajemo vsak zase in napram sebi, družini, račun. Cela vrsta osebnih, rodbinskih dogodkov izza zadnjega leta vstaja pred nami. Še enkrat merimo njih vzroke in učinke in delamo sklepe za naprej, kako bomo uravnali svoje življenje, svoje delovanje, da bo to nam, pa i javnosti v korist. Marsikaj lahko izboljšamo in predrugačimo za bodoče leto. Enega pa ne moremo popraviti: za nami je zopet eno leto, ki gre na rovaš naše življenjske dobe. Ali naj postanemo sentimentalni ob Prešernovih stihih?

»Dni mojih lepša polovica, kmalo, Mladosti leta, kmalo ste minule...«

To je neveselo, nemilo, toda kot možaki ne tožimo, marveč šli bomo dalje svojo pot.

2. V stanovskem oziru imamo znamenjati bogato delo naše pokrajinske organizacije in tudi več uspehov. Glavno delo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo je bilo posvečeno ideji in načrtu, da se združijo vse raztresene, posameznim strokovnim pa nogam služeče organizacije v enotno, močno pokrajinsko Zvezo, ki je včlanjena v beograjskem centralnem Glavnem Savezu. Na žalost, se to ni docela posrečilo. Mnogo državnih nameščencev pa stoji sploh popolnoma apatično ob strani, mnogo jih je še neorganiziranih in tudi mnogo jih je med njimi ki še niso naročeni na naše glasilo, ki bi moralo biti vsakemu državnemu uslužbencu sveto. Zato naj se ob zatonu starega leta ne presliši glas: Stranjo naj se vse separatne uradniške organizacije v eno mogočno, skupno organizacijo, (v obstoječo Zvezo)! Oni, ki sploh še niso organizirani pa naj to store in se z novim letom naroče tudi na »Naš Glas«.

Le tako bo mogoče, da si pridobimo pravice, ki nam gredo in si izboljšamo in utrdimo svoj gmotni in pravni položaj z novim uradniškim zakonom, ki je na vidiku.

3. V politično-upravnem pogledu smo doživeli v preteklem letu največje in najgloblje reforme. Ko je brez

vestno delo političnih strank in posameznih oseb grozilo upropastiti že državo samo, je prišla modra vladarjeva odločba z dne 6. januarjem 1929. Narodna skupščina, to torišče brezplodnih bojov in spletk, je bila razpuščena; ustava, sprejeta v vsej naglici, na Vidov dan leta 1921., razveljavljena; vsa postavodajna in izvršilna oblast pa je prešla na kralja.

Kralj je imenoval le njemu samemu odgovorno, nevtralno vlado, ki se je trudila z raznimi čini na gospodarskem in kulturnem polju, zlasti pa z izdajo različnih zakonov, da čim prej nadoknadi vse to, kar so opustili in zamudili bivši parlamenti in bivše vlade.

Nad vse važna je upravna reforma, ki smo jo dobili z zakonom o razdelitvi države na upravna območja z dne 3. oktobra 1929. Nima več kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak kratko in umestno ime naše države je: Kraljevina Jugoslavija. Tudi imamo namesto 33 malih in finančno brezpomembnih oblasti le devet velikih upravnih področij, devet banovin. Te z banom in pomočnikom bana (podbanom) na čelu imajo v marsičem razširjen in stvarni delokrog. Z zakonom o banski upravi so se namreč mnogi posli, ki so jih doslej upravljala ministrstva, prenesli na kraljevske banske uprave. Na nje je prešel tudi delokrog bivših oblastnih in okrajnih samouprav.

Banovine, ki so pravne osebe (morejo tedaj najemati tudi posojila), bodo nudile, ko bo njihova organizacija povsem dovršena, najboljšo podlago za materijelno in kulturno prosveto nje svojih velikih upravnih teritorijev. Pri tem bodo preizkušenemu kadru nameščencev v pomoč razni sveti (s posvetovalno pravico); banski sanitetni svet, banski prosvetni svet itd. V njih bodo delovali možje, vzeti iz sredine naroda.

V posameznih, med letom izdanih številnih prevažnih zakonih bi se morale dobiti ob strogem kritičnem premostrinjanju posamezne tehnične ali druge trdote, toda te je mogoče zlahka izgladiti in popraviti z neznatnim noveliranjem. Vsekakor je podana obširna in trdna osnova za nadaljnje uspešno delo, za notranjo in zunanjo konsolidacijo države.

Zato kličemo, zaključujoč ta kratka izvajanja vsem tovarišem, naši stanovski organizaciji in celokupni državi: »Srečno, zdravo novo leto!«

Lovro Kalašič, inspektor finančne kontrole v p.:

O vračunljivi vojaški službi.

Od vseh strani naše prostrane domovine dobivam od tovarišev raznih strok vprašanja o vračunljivosti časa, ki so ga državni uslužbenci prebili v vojaški službi, za stopnjo osnovne plače in za pokojnino. Ker mi je težko, vsakemu poedincu posebej odgovorjati, smatram za primerno, če to vprašanje načenem v našem strokovnem glasilu.

Temelj za časovno napredovanje od stopnje na stopnjo osnovne plače je doba državne službe, katero je po njenem učinkovitnem trajanju računati za pokojnino. O tem jasno govori določba čl. 241 uradniškega zakona, katere sem se ves čas, dokler sem aktivno služil, držal in nisem v tem pregrešil. Žal se mnogi in premnogi niso ravnali po tej zakonski določbi, nekateri pa še danes pomišljajo, izvajati jo, dasi je tudi državni svet enako odločil v svoji plenarni seji z dne 21. in 22. decembra 1925., št. 47801. Ta odločba se glasi: »Osebam, ki so prvič stopile v civilno državno službo kraljevine SHS pred 1. septembrom 1923. kot dnevni, ko je stopil v veljavo novi uradniški zakon, je za stopnjo osnovne plače vračunati po čl. 241. uradn. zakon. dobo, katero so prej prebili v avstro-ogrski vojski po splošni vojaški

kateri so bili sprejeti v službo do 31. julija 1922., računati za pokojnino in za stopnjo osnovne plače celokupna doba vojaške službe brez vsakršnega odbitka.

V slučaju pa, da kdo ne priznava spredaj navedene zakonske določbe, temveč samo odločbo plenarne seje državnega sveta, katero sem prej citiral, bi se osebam, ki so prvič stopile v civilno državno službo pred 6. septembrom 1919., morala priznati celokupna doba vojaške službe brez vsakršnega odbitka. Le onim, ki so prvič stopili v civilno državno službo po 6. septembru 1919., pa pred 1. septembrom 1923., bi bilo treba odbiti kadrski rok.

Kako pa, če je kdo aktivno služil v vojski kot prostovoljec, ali zaradi nastalih razmer, povzročenih od vojne, služil recimo 6, 7 ali še več let, koliko časa naj bi se temu odbilo kot kadrski rok? Takim osebam bi se moralo odbiti pod naslovom kadrskega roka samo 18 mesecev. Tako je v konkretnem slučaju tudi zares odločilo ministristvo za vojsko in mornarico z odlokom M. št. 15701/A od 9. oktobra 1926. Ker, če je kot rok za računanje vojaške službe odločeno po avstro-ogrskih vojaških predpisih vzeti dan 6. septembra 1919., se od tega dne mora vse drž. uslužbenec iz pokrajine izven Srbije in Črne gore glede časa, odsluženega v prejšnji avstro-ogrski armadi in mornarici, smatrati kot prevedene po prejšnjem srbskem, oziroma sedanjem zakonu o ustroju vojske in mornarice. Tedaj postane jasno, da se jim po tem istem pravem načelu na račun kadrskega roka ne more odbiti več, nego kolikor je določeno z zakonom o ustroju vojske iz leta 1904. oziroma s sedanjim našim zakonom o ustroju vojske in mornarice.

To zaradi tega, ker ne bi bilo le nelogično, temveč bi tudi nasprotovalo čuti pravičnosti, če bi se nek zakonski predpis uporabljal le, kjer bi bil v škodo dotičnega uslužbenca, ne uporabljati bi se pa tam, kjer bi bil uslužbenec v korist. Načelo pravičnosti zahteva, da se vsem drž. nameščencem izven ozemlja bivše Srbije in Črne

gore, ki so bili sprejeti v civilno državno službo po 6. septembru 1919., a pred 1. septembrom 1923., in katerim se zaradi tega služba v avstro-ogrski vojski računa po naših, ne pa po prejšnjih avstro-ogrskih vojaških predpisih, tudi redni kadrski rok računa in odbija po naših vojaških zakonih iz leta 1904., oziroma iz leta 1923. in 1929.

Nekateri mislijo, da je vračunljivost vojaške službe zvezana z neposrednim prestopom iz vojaške v civilno državno službo. To pa ne drži, ker je tudi državni svet v več primerih in v raznih svojih odločbah in razsodbah odločil, da je vračunljivost vojaške službe jasno opisana v § 8. zakona o vojaški preskrbi, iz l. 1875., drž. zak. št. 158 ex 1875. Po tem zakonu se smatra kot prekinitev službe po definitivnem odpustu iz vojaške obveze (Militärverband).

Po prejšnjih predpisih, ki so veljali v bivši Avstro-Ogrski, je trajala vojaška služba po različnih panogah orožja dve, tri ali štiri leta, dočim je vojaška neaktivna rezervna obremen z rezervno domobranstva in morske obrambe (Landwehr in Seeweher), trajala 10, 9 ali 8 let. Če je bil torej nekdo iz neaktivne rezerve markar v zadnjem letu prevzet v civilno državno službo, se to ne smatra za prekinitve, temveč mu je treba priznati za pokojnino ves čas, katerega je v aktivni vojaški službi in aktivni vojaški rezervi prebil. Po navedenem § 8. zakona o vojaški oskrbi je treba smatrati kot dobo aktivnega službovanja tudi dobo poučevanja novincev (rekrutov) in vezbanja v orožju za one, ki so k temu pozvani. Tudi bivše avstrijsko finančno ministristvo na Dunaju, je z razpisom od 15. novembra 1899., št. 59782, s katerim je pojasnilo svoj razpis od 26. februarja 1878., št. 1683 (List ministrskih naredb št. 3 ex 1878), izjavilo pozivno na določbe § 8. zakona o vojaški oskrbi od 27. decembra 1875., da ne postoji prekinitve službe, če vojaške osebe prestopijo v civilno državno službo tudi tedaj, kadar se ta prestop ne izvrši neposredno, vendar pa še v dobi neaktivne rezerve ali neaktivnega domobranstva.

Konzumno-zadružni pokret.

Iz govora Vasnö Tannerja, predsednika Mednarodne zadružne zveze.

Zadružnemu pokretu je uspelo, da je globoko vsadil v mnogih državah zdrave korenike. Pripadnikov šteje na milijone, gospodarski uspehi se kupičijo v milijarde! Vplivi zadružnega pokreta se kažejo in so vidni celo v najmanjših krajih in tudi gospodarskemu življenju držav so vtisnili viden pečat.

Toda ni bilo vedno tako. V marsikateri državi je stal gotov čas delavni — duševni in ročni — sloj daleč od zadružnega pokreta. Z lastnimi silami si je končno priboril ta pokret sedanjo pozicijo. Danes se nam zdi nezverjetno, da je mogoč delavni sloj smatrati zadružno idejo kot nekaj nepomembnega. Običajno imajo ljudje veliko zaupanje in vero v moč in pomembnost zakonov in odredb in ta vera je prešinila svojčas celo vodilne osebe v vrstah delavnega sloja, da so polagali največjo važnost v političen pokret. Strokovno gibanje se je še strpelo, toda delo za zadružni pokret se je smatralo kot odvod ljudi od njih najvažnejših interesov in vsled tega kot zapreko stremljenju za osvoboditev delovnega sloja.

In vendar pomeni zadružni pokret prednost, vsled česar so postajali ljudje nanj pozorni in spoznali njegovo pomembnost. Ta pokret je vodil ljudi do spoznanja, kako je mogoče prihraniti velike vsote, ki ostanejo njim na razpolago. Poleg tega so spoznali, da deluje zadruga tudi kot regulator cen vsakdanjim potrebščinam in kot ovira dviganju cen.

Seveda se še dobe ozkosrčnosti, ki

podcenjujejo pomembnost zadružnega pokreta in iščejo v njem kvečjemu le ekonomično prednost. Toda če bi bila zapopadena v zadružnem pokretu, odnosno če bi bil pokret omejen le na ekonomsko prednost, tedaj bi zadružno gibanje značilo bore malo v človeški družbi. Če bi bil cilj zadružništva samo v cenemem blagovnem nakupu in v povračilu eventualnih presežkov članom koncem bilančnega leta, tedaj bi bilo nesmiselno zasledovati nadaljnje cilje zadružnega pokreta. Toda naloga zadružništva se ne omejuje samo na navedeno.

Napredek družbe mora pričeti pri človeku samem. Človeštvu ne pomagajo prednosti politične nadvlade in dobri zakoni, če niso ljudje dozoreli, da jih pridnostno upotrebijo. Zadružni pokret pa vzgaja ljudi za medsebojno sožitje, organizacijo in solidarnost; nadalje daje dan za dnem nauke o ekonomiji in uči spoznavati gospodarske probleme. Tolmačenje ekonomskih naukov pa je samo v prid zadružništvu.

Tudi v drugem pogledu izvaja zadružni pokret svoj vpliv, kajti uči ljudi spoznavati, kako šibek je posameznik, a kako moč doseže, če se združi z ostalimi v veliko enoto. Vsled tega ni mogel zadružni pokret uspevati v Severno ameriških združenih državah, niti zavzeti razmaha, kakršnega smo pričakovali; če pa nam je znano, da se tamkaj posamezniki odpirajo s komolci in se vsakdo zanaša le na samega sebe, tedaj nam je jasno, zakaj je tamkaj zavrt razvoj za

družnega pokreta. Naš cilj ne obstoja samo v izboljšanju ekonomskih prilik sedanosti. Zadrugi pokret stremi za večjimi in dalekosežnejšimi cilji; njegov cilj je odstraniti sedanjo gospodarsko formo, v kateri išče posameznik le za sebe dobiček, in početi z delom za splošno dobro. Njegov namen je, da dobi produkcijo kakor tudi posredovanje blaga v roke splošnosti. Zadrugi pokret stremi torej po praktični socializaciji na miren način, po načrtu.

To se mu je že posrečilo v dokaj velikem obsegu. Čeprav ni zadrugi pokret niti 100 let star, se lahko trdi, da so njegovi uspehi pomembno večji, kakor pa rezultati najbolj krvavih revolucij. In ti uspehi so taki, da se nam ni bati, da bi jih zgubili kakor rezultate marsikatero revolucije.

Malokatera ideja je bila tako lahka vsadljiva v tla resničnosti, kakor ideja zadrugnega gibanja. Ubogi ročdalski predilci niso niti zdaleka slutili, da podarjajo človeštvu uspešen in praktično uporabljen nauk.

Marsikak zadrugi se bo na tistem čudil, zakaj ni zadruga ideja obšla vsega sveta, ga tako rekoč podjarmila, ker so prednosti, ki jih nudi, očitne in vabljive. Zakaj se ni še hitreje širil razvoj kot doslej?

Pojasnilo je isto kot pri širjenju vseh drugih idej. Človek je že po naravi konservativen in težko dostopen »novotariji«, četudi so prednosti novotarije velike. Že posameznika je težko pripraviti do tega, da bi se po-

boljšal; težko se priuči novih zmožnosti. Koliko težje je potem spreminiti mehanizem cele družbe! Ta mehanizem je občutljiv tehnični sistem in grajen desetletja. Lahko se ga uniči, toda s kakim uspehom, nam dokazuje ruska revolucija; razvoj v novo smer zahteva časa in dela. Za nas je velika tolažba, če vemo, da je delo evolucije trajnejše in solidnejše.

Najhujši sovražnik našemu delu za širjenje in utrditev zadrugništva ni mogoče kapitalističen gospodarski sistem. Nasprotnik, katerega je težje premagati, je neznanje ljudi in njih konservativnost. Velika zmaga se pa doslej še ni dosegla brez trdega boja. To dejstvo morajo imeti zadrugniki vedno pred očmi.

Vsak zadrugi naj tudi pomisli, da ne stoji sam v težkem boju za izboljšanje eksistenčnih pogojev, nego milijoni zadrugnikov, organiziranih po vsem svetu, streme za dosego boljših življenjskih pogojev.

Zadrugi pokret stoji na močnih tleh! To nam daje upanje, da se nam bo posrečilo bolj racionalno urediti konzum, kar bo imelo za posledico, da bodo deležni kulturnega sadu tudi manj premožni sloji vseh narodov.

(Po »Zadrugarju«, Ljubljana).

Op. ured.: Tanner je po poklicu ravnatelj največjega finskega konzumnega društva. Bil je — dasi socialist — celó ministrski predsednik na Finskem.

Uradniško pravo v praksi.

Odtegnjene razlike preveč izplačanih prejemkov na podlagi kasneje razveljavljenih odločb o napredovanju se ne vračajo.

Z rešenjem ministrstva za notranje zadeve, št. 29.403/29 je bilo odobreno, da se R. N., služitelju sreskega načelstva v N. povrne odtegnjena razlika preveč mu izplačanih prejemkov zaradi napačne razvrstitve.

Glavna kontrola, kateri je bilo to rešenje dostavljeno v oceno, ga je razmotrivala v svoji splošni seji od 4. oktobra 1929, in je odločila:

Da ne more soglašati s tem rešenjem, ker v tem primeru ne gre za slučaj, katerega predvideva odlok splošne seje glavne kontrole od 12. februarja 1929. leta, št. 13.801, ki je služil kot temelj temu rešenju. Ta odločba se namreč nanaša samo na odloke o napredovanju in postavljanju državnih uslužbencev in uradnikov, katere na tožbo glavne kontrole državni svet z razsodbo razveljavi, do čim je tukaj upravná oblast sama postavila napačno razvrščenje imenovanega. Razen tega cit. odlok splošne seje glavne kontrole, kakor tudi 73. člen finančnega zakona za l. 1929./30., ki je bil v isti zadevi izdan, ne dolo-

ča, da se že odtegnjeni preveč izdani prejemki na podlagi razveljavljenih odločb o postavljanju in napredovanju morajo vrniti, temveč samo to, da se preveč izplačani prejemki v takih slučajih ne bodo izterjavali od dotičnih državnih uradnikov in uslužbencev.

Iz splošne seje glavne kontrole od 4. oktobra 1929, št. 81.295.

Kod radiooddajna postaja imamo interes na tem,

da ste s svojim radijem stalno zadovoljni. Zato boste dobili v našem prodajnem paviljonu na Miklošičevi cesti (poleg Uniona) najbolj zanesljivo tak aparat, ki Vas bo zadovoljil.

Naša veličanska zaloga Vam omogoči izbiro. Prodajamo tudi na obroke.

RADIO Ljubljana

Miklošičeva cesta 5. Telefon 3190.

Z Jutrovega.

Nekoč je sedel Nasreddin ko gost za mizo bogatega kupca. Sredi obeda si naenkrat poželi sira in prične:

»Sir je nenavadno tečna in dobra jed. Pospešuje prebavo, je zelo redilen in ga prav lahko nosimo s seboj na popotovanju.«

Gostitelj takoj ukaže, naj mu prinese sira. Toda služabniki se vrnejo in povedo, da ga ni v hiši niti za kosček.

»Tem bolje,« pravi Nasreddin, »zakaj ta jed povzroča le zoprno žejo, pokvariš si želodec z njo in na vse zadnje človek še oboli.«

Nato gospodar: »Najprej hvališ sir, da je dober, nato ga spet grajaš. Kako vendar v resnici misliš o njem?«

»Gospod,« odvrne Nasreddin, »to je čisto od tega odvisno, če je sir pri roki ali pa ne.«

Nasreddin je pripravljaj ženitovanjsko pojedino svojemu mlademu sinu.

Sosedi mu odsvetujejo. »Saj je še dosti premlad! Pravi otrok je še. Počakaj vsaj, da doraste in pride k pameti.«

»Ko pride k pameti,« jim odvrne Nasreddin, »se sploh ne bo hotel oženiti.«

Nekoč je opazoval Arnavt kmete, kako sade vinsko trto.

»Dragi moji,« pravi Arnavt, »kdaj obroditi to sadno drevo?«

»V štirih letih.«

»Ej, potem bi ga pa jaz namesto vas šele po štirih letih vsadil.«

Paša se vrača z vojne. Pri sprejemu v malem mestecu ni bilo čuti običajnih topovskih strelcev v pozdrav visokemu prišlecu.

»Oprostite, velmožni gospodar,« se trepetaje opravičuje mestni zapovednik razsrjenemu paši, »neznansko rad bi ti bil pustil streljati na čast, ampak saj veš, vojna je bila in bilo je tisoč vzrokov, da te nisem mogel pozdraviti s topovskimi streli.«

»Tisoč vzrokov? Kateri neki?«

»Prvič nimamo topov. Potem...«

»Dovolj! Ta zadostuje. Ostalih 999 mi ni treba naštevati.«

Neki Grk je poslušal Turke, ki so zabavljali Grkom in v nič devali potome slavnih Helenov. Prišel je hva-

Hranilni in posojilni konzorcij

kreditna zadruga državnih uslužbencev

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 5/1.

Telefon št. 3413. — Čekovni račun št. 10.681.

Daje nameščencem posojila, tudi ranžijska po 8%. Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje po 5—6 1/2% brez odbitka rentnega davka, torej povprečno za 1/2% ugodneje nego drugod.

Stanovska zavest, zbudi se!

Vlagajte izključno pri naši staroznani zadrugi!

PLAČILO POTNIH STROŠKOV.

Glavna kontrola je premostrivala sporni vizum na računu potnih stroškov A. J., sreskega načelnika v N. ter je ugotovila:

»da je postopanje krajevne kontrole pravilno, ker po čl. 1 Uredbe D. R. št. 150.000/28 pripada državnim uslužbencem povračilo stroškov, nastalih ob priliki službenega potovanja, ne pa nagrada ali honorar za opravljeni posel. Po tem torej pripada poslaganju računa zgolj povračilo za kilometražo in večja dnevnic, ne pa dve dnevnici za en dan, dasiravno je ob priliki tega potovanja opravil dvoje poslov.

Iz splošne seje glavne kontrole od 3. septembra 1929, št. 77.597.

Delovni čas uradnikov in nameščencev.

V Ženevi se je vršila letos od 30. maja do 21. junija konferenca »Mednarodne organizacije dela«. Ta važna konferenca ima namen podpirati delovanje Društva narodov kot samostojna mednarodna ustanova. Redno enkrat na leto se sestanejo delegati vseh držav, da prouče vprašanja, ki se tičejo dela in delavcev, duševnih in telesnih. Na te konference pošiljajo vse države svoje oficijelne zastopnike, da se udeležujejo razprav in eventualno v imenu svoje države predlagajo razne predloge, ki se tičejo delovnega napredka celokupnega človeštva. Na letošnji konferenci je bilo zastopanih 50 držav s 168 delegati in 235 strokovnjaki. Med ostalim je letošnja konferenca Mednarodne organizacije dela obravnavala tudi vprašanje ureditve delovnega časa za uradnike in nameščence, kar dokazuje, da uradniško vprašanje postaja polagoma več nego notranja zadeva posameznih držav, namreč da postaja obče mednarodno vprašanje, s katerim se morajo pečati vse kulturne države, ki so včlanjene v Mednarodni organizaciji dela.

V tem vprašanju, ki je posebno za nas državne nameščence zelo važno, je konferenca sklenila poslati vsem državam vprašalno polo, ki bo obsegala 15 vprašanj, na katera naj poedine vlade odgovorijo. Vprašanja se glasijo: je li priporočljivo, da se določi maksimalni delovni čas za nameščence in da li je kot maksimum primerno

48urno delo na teden; je li potreben popoldanski odmor na en dan v tednu in kdaj naj se ta odmor obvezno določi: pred nedeljo (praznikom) ali za njim; je li primerno, da bi se tedensko delo skrčilo na 5 (oziroma celó na 4) delovnikov; da li naj bi se za neke kategorije nameščencev vsaj uvedla delovna lestvica, to je: da bi se za višjo starost določilo manj dela?

Če upoštevamo, da je ta Mednarodna organizacija dela oficijelna posvetovalna ustanova za vse kulturne države vsega sveta, smemo s prav posebnim zanimanjem zasledovati reševanje teh za nas važnih vprašanj. Naše strokovne organizacije pa bi mogle, če bo naša vlada to želela, nuditi jej vse potrebne podatke.

Schmoll Pasta

**s patent. odpiračem
davno priznana
krema za čevlje**

V 5 barvah.

Za čevlje v vseh modnih barvah
bela SCHMOLLPASTA.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6

priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

Srečno in veselo novo leto 1930

želi vsem cenj. odjemalcem
tvrdka Srečko Vršič nasl.

V. Lesjak, Ljubljana
Šelenburgova ulica 3.

liti in slaviti imenitno prošlost svojega naroda.

»Vsi sloveči modrijani so izšli iz Grčije,« se pohvali.

»Res je,« mu odgovore, »zato jih pa tam tudi nič ni ostalo.«

Dva brata priženeta mezga na semenj in mlajši ga začne hvaliti na vse pretege.

»Naš mezeg,« pravi v prekipeva-jočem hvalospěvu, »je tako uren, da prehiti gazelo v teku.«

Starejši mu prišepne: »Ti malce pretiravaš. Reci rajši: zajca. Saj je tudi takih mezgov malo na svetu.«

Ubog hamal, turški nosač, gre z lestvo na rami po trgu in kliče na ves glas: »S pota! Umaknite se, ljudje božji!«

Pride po trgu bogat efendi, čuje hamala pa si misli, naj se rajši kdo drugi umakne, in se ne umakne. Tedaj ga hamal oplazi z lestvo in ga poškoduje.

Efendi v vik in tira hamala pred kadijev sodni stol. Kadi zapove hamalu, naj se opraviči. Toda nosač molči kakor riba, krili z rokami in dela čudne znake — ne zine pa ne besedice.

Nato kadi: »Kaj bi? Mož je očividno gluhonem.«

»Gluhonem?« vzroji tožnik zbadljivo. »Prej je pa kričal po trgu: »S pota, umaknite se!« na vse grlo, da se je po vsem mestu razlegalo.«

»No, zakaj se pa potem nisi umaknil,« ga zavrne premeteni hamal.

Bogat španjolski žid je dal svojo hčer mlademu možu za ženo.

»Nisi prav storil,« mu reče sosed, »zapravljivca si izbral za zeta. Z vsoto, ki si mu jo dal, bo komaj poplačal svoje dolgove.«

»Človeče! zakaj mi tega prej ne poveš!«

»Ej, kako pa! Saj je bil tudi meni precej dolžan.«

Živel je star skopuh, da ga mu ni bilo para v vsem vilajetu.

Neki večer — v petek je bilo, svet dan — gre v džamijo k molitvi. Spotoma se spomni, da ni naročil ženi, naj svečo skrbno utrinja, da je ne pogori preveč.

Vrne se, pride domov in naroči to ženi.

»Bedak,« mu pravi ona, »saj si več čevljev strgal, nego voska prihranil.«

»O ne, nikakor,« ji odvrne, »mišlil sem na to in nesel čevlje — ovo jih! — lepo v roki.«

Srečno in veselo novo leto 1930

želita vsem cenjenim naročnikom,
dopisnikom, bralcem in prijateljem

uredništvo in uprava
»Našega Glasu«.

Vestnik.

Vabilo. Z današnjo številko stopamo v leto 1930. in vabimo vse tovariše, da nam ostanejo zvesti tudi v bodoče in nam pridobijo še novih naročnikov. Za vse cenjene gg. naročnike smo priložili danes položnice in prosimo vse najljubše, da nam z njimi nakažejo naročnino za prvo četrtletje 1930. in poravnajo morebitne zaostanke. Položnico dobi vsak; kdor ima naročnino že plačano, naj položnico shrani ali pa jo da tovarišu, ki še ni naš naročnik. — Uprava.

Naraščanje naročnikov »Našega Glasu«. V teku prošlega leta se je število naročnikov našega glasila povečalo skoro za tretjino. Navzlic temu je med slovenskimi državnimi nameščenci le še preveč takih, ki se ne zavedajo pomena lastnega centralnega stanovskega glasila za vse drž. uslužbenstvo. Zato naj bo naloga vsakega zavednega tovariša, da agitira za »Naš Glas« med svojimi znanci, da nudi listu svojo pomoč, dopisuje vanj in ga razširja med vse sloje. Vsak državni nameščenec naj pa smatra za svojo častno dolžnost, da je naročen na osrednje stanovsko glasilo državnih uslužbencev Dravske banovine. V letu 1930. se mora število naročnikov »Našega Glasu« vsaj podvojiti. Zato vsi na delo!

Lep vzgled stanovske zavednosti. Tovariš g. Ivan Drame, višji sodni oficijal v Mariboru, je vrnil nabiralno polo in prijavil štiri nove naročnike, g. Orolav Verhovnik, višji sodni oficijal v Prevaljah pa dva nova naročnika našega glasila. Prav tako je tudi tovariš g. Anton Holz, sodni kanclist pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah, z nabiralno polo pridobil tri nove naročnike našemu glasilu. Če bi vsak tovariš, ki je prejel nabiralno polo, vsaj v enaki meri kot navedeni, storil svojo stanovsko dolžnost, bi se moglo naše glasilo še mnogo bolj razširiti in izpopolniti. — Zavedne tovariše posnemajte! Vse gospode, ki so prejeli nabiralne pole, pa nujno prosimo, naj jih čimprej, izpolnjene z imeni novih naročnikov, vrnejo upravi.

Naš Glas — in njega odmevi. »Glasnik Umirovljenika«, glasilo »Društva bosansko-hercegovskih upokojencev« v Sarajevu, priobčuje v svoji 23. številki od 1. decembra 1929. v doslovnem prevodu članek »Draginjske doklade našim upokojencem v inozemstvu«, katerega je napisal tajnik Zveze g. Joža Bekš in ki ga je dne 1. avgusta 1929. naš list priobčil v št. 22. lanskega letnika.

Občni zbor Udruženja davčnih uradnikov, sekcije ljubljanske, se vrši v nedeljo dne 26. januarja 1930. v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila upravnega in nadzornega odbora; 2. Debata o teh poročilih; 3. Razrešnica članom upravnega in nadzornega odbora; 4. Volitve novega upravnega in nadzornega odbora; 5. Rešitev eventuelnih predlogov in pritožb; 6. Event. predavanje; 7. Eventuelni predlog za spremembo pravil. — Opozarjamo na član 45. pravil. Kraj in čas objavimo naknadno. —

Društvo sodnih poduradnikov in slug v Ljubljani sklicuje redni občni zbor na dan 12. januarja 1930 ob 1. uri popoldne v justično palačo, soba št. 28 v Ljubljani. Pozivamo gospode tovariše, da se občnega zbora zanesljivo in polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

Pošmrtni sklad nižjih državnih nameščencev v Ljubljani naznanja vsem članom in članicam, da je dne 5. decembra 1929. umrla članica gospa Marija Kovačič, soproga vpokojenega paznika prisilne delavnice. Zato se vse članstvo poziva, naj vplača znesek za člana po

10 Din po poštni položnici najkasneje do 10. januarja 1930. Za odbor: Ivan Poje, tč. tajnik.

Inkorporacija Brinja in Sv. Križa. Občinska sveta na Ježici in v Ljubljani sta sporazumno sklenila, da se odlomka Brinje in Sv. Križ ježiške občine prikljopi mestni občini ljubljanski. To inkorporacijo je sporazumno z velikim županom odobril komisar oblastne samouprave ljubljanske oblasti z odlokom št. 21.813 od 3. VIII. 1929. (glej Uradni list od 23. avgusta 1929!) Sv. Križ in Brinje tvorita torej od 3. avgusta 1929. dalje sestavni del ljubljanske mestne občine. Zato pripadajo državnim nameščencem, stanujočim na ozemlju teh dveh, prej ježiških občinskih odlomkov, draginjske doklade po drugem razredu draginjskih doklad, kamor spada mesto Ljubljana. Vse tovariše, ki stanujejo na Brinju, oz. pri Sv. Križu, opozarjamo na prednje. Ukrenejo naj pri svojih nakazovalcih potrebno, da se jim bodo od 3. avgusta 1929. dalje izplačevale pravilne doklade po II. razredu, kolikor se to ni že uradoma zgodilo.

Pokojninski odsek finančne direkcije v Ljubljani se je preselil iz drugega nadstropja direkcijskega poslopja v pritličje. Vhod je s Poljanske ceste št. 2. Pokojninski odsek se nahaja odslej desno od glavne vhodne veže v pritličju. — S to preselitvijo bo gotovo zelo ustrezno mnogim starejšim upokojencem, ki so le s težavo hodili visoko v drugo nadstropje.

Uradniške božičnice. Dodatno k našemu tozadevnemu člančiču v predhodnji številki moramo resnici na ljubo še povedati, da so se — če izvzamemo mesto Ljubljano — tudi vse druge naše statutarne občine zelo prizadevale, nuditi svojemu uradništvu za Božič pribojške.

Zvedeli smo, da sta mestni občini Zagreb in Maribor izplačali svojemu osebju za Božič po 50% enomesečnih prejemkov. To ugodnost imajo Mariborčani celo zasigurano v svoji službeni pragmatiki. V ta namen je zagrebški občinski svet na predlog župana dr. Srkulja odobril kredit 1.200.000 Din. Prav tako je celo mesto Celje priznalo svojim nastavljenecem malo božičnico, in sicer po 250 Din za nastavljenca z rodino, in po 200 Din za samce (samice). Iz Ptujja vesti še niso dospele; upati pa je, da so za uradništvo tudi ugodne.

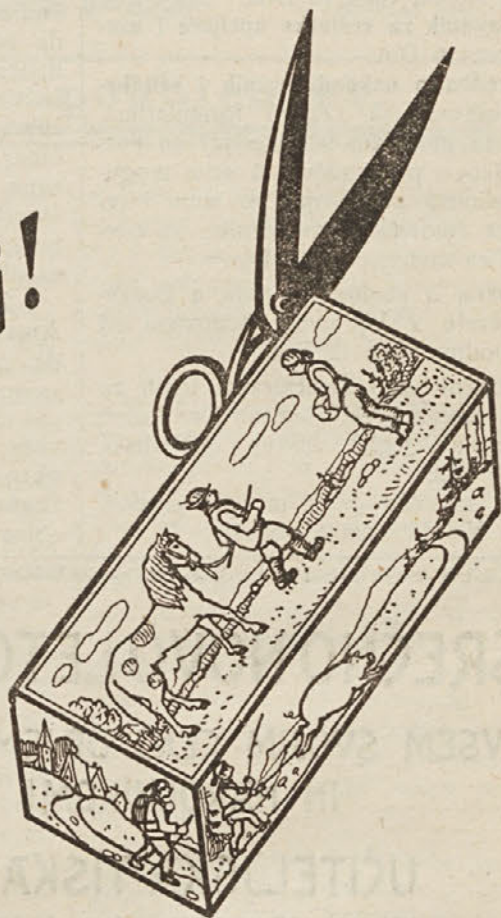
Izjemo, kakor rečeno, je napravila edinole naša bela (?) Ljubljana, kjer so občinski nastavljenec ostali za Božič popolnoma praznih rok in kjer o kaki božičnici ni bilo ne duha ne sluha.

Razlika na draginjskih dokladah žandarmerijskim upokojencem. Zagrebški »Savez javnih nameštenikov« je predložil ministrstvu za vojsko in mornarico prošnjo žand. upokojencev, da se jih prevede na prejemke, katere določa novi zakon o žandarmeriji od 1. aprila 1929 ter da se jim izplača razlika na osebnih in rodbinskih dokladah od 1. septembra 1923. dalje. Vojno ministrstvo je to prošnjo izročilo zagrebški komandi žandarmerije. Ta je obvestila navedeno organizacijo, da se uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o žandarmeriji in zakona o žand. pokojninskem fondu, ki je stopila v veljavo s 1. aprilom 1929., s katerim dnem se po le-tej uredbi pridobi pravica do povišanih prejemkov, ne more uporabljati tudi v prid žand. upokojencev, ki so bili upokojeni pred 1. aprilom 1929. Razlike drag. dodatkov, katero žele ti upokojenci, pa ni mogoče izplačati, ker ni zakonitega temelja za željeno izplačilo.

Ureditve prejemkov profesorjev vojaških učnih zavodov. V »Vojnem listu«

Med 7 prednostmi ena :

Slike za
izrezati!

Praktično za perilo in lep dar za drage
malčke s slikami za izrezati daje

Schichtovo Terpentinovo Milo

je bil objavljen novi zakon o ureditvi posebnih dodatkov stalnih profesorjev vojaške, pomorske in intendantske akademije. O tem zakonu bodo stalni profesorji na imenovanih zavodih, dokler aktivno službujejo, prejemali posebni mesečni dodek enako kakor profesorji srednjih šol po čl. 89. zakona o srednjih šolah. Ta posebna doklada jim pripada od 1. oktobra 1929. dalje, za vračunavanje v pokojnino pa velja določba poslednjega stavka čl. 9. zakona o srednjih šolah.

Odseki v oddelku za carine. Finančno ministrstvo je odredilo, da se ustanove v oddelku za carine administrativni, kazenski, tarifni in statistični odsek, obenem pa oddelki za knjigovodstvo, personalne zadeve in zatiranje tihotapstva.

Inspekcije dela in parnih kotlov. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je izdal odlok, da postanejo inspektorji dela in parnih kotlov v pravnem oziru podrejeni banom, inspekcije pa sestavni deli dotičnih banskih uprav. V bodoče bo na prvi stopnji izrekal kazni po zakonih o inspekciji dela, o zaščiti delavcev itd. pokrajinsko pristojni ban. Strojkovno pa ostanejo inspekcije dela in inspekcije parnih kotlov še naprej podrejene ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje.

Nov poštni zakon. Kakor poročajo listi, izide baje v kratkem nov zakon o poštni službi, ki bo znatno spremenil dosedanje poštne predpise. Predvsem bo izenačil poštne zakonodaje, ki je v različnih delih države kolikor toliko bila doslej še različna. Med drugimi novostmi vsebuje baje ta zakon tudi določbo o ukinjenju dostavljanja poštne pakete na dom. Tudi podeželska selska služba bi se v temeljih reorganizirala, event. sploh ukinila.

Veljavnost legitimacij za brezplačno in znižano vožnjo podaljšana. Listi poročajo, da je prometno ministrstvo podaljšalo do 1. marca 1930. veljavnost vseh voznih listkov, odnosno legitimacij, ki dajejo pravico do stalne brezplačne ali znižane vožnje po železnicah. Odlok se nanaša v prvi vrsti na novinarske in uredniške karte.

Ugoden nakup perila! Moško perilo, delavsko in finišne vrste, ceфир, popelin, prodaja na drobno pod tovarniško ceno, tovarna perila TRIGLAV, Kolodvorska ulica 8, nasproti hotela Štrukelj.

Oblačilno blago za jesen in zimo je dospelo v velikih množinah na zalogo trdnice NOVAK, Ljubljana, Kongresni trg 15. Čitateljem lista priporočamo ogled.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Važne in lepe knjige. Naš tovariš g. Lovro Kalašič iz Zagreba, Prilaz 52/II., nam javlja, da ima na zalogi še nekaj knjig lastne naklade, in sicer:

Zakon o organizaciji fin. kontrole sa svima do danas izašlim izmenama i dopunama, na pitanja i odgovore, sa raznim odredbama, cena 26 Din.

Zakon o državnoj trošarini sa svima do danas izašlim izmenama i dopunama, sa raznim formularima o svim mogućim načinima uređivanja sa rakijom i špiritom, na način da svaki može lahko naučiti postupak gradiranja rakije i špiritita, cena 24 Din.

Alkoholometarske redukcijske tabele 35 Din.

Uredovno dopisivanje ili uputstva u administrativnoj prepisci, sa raznim formularima (molbe, tužbe, žalbe, opise čina itd.) sa zakonom o Drž. Savetu i Upr. S. i Zakonom o poslovnem redu u Drž. Savetu i Upr. Sudovima od 1929. godine, cena 48 Din.

Pravilnik za prodaju i kontrolisanje soli za ribare, cena 10 Din.

Pravilnik za veštačke upaljače i užegače, cena 6 Din.

Uredba o naknadi putnih i selidbenih troškova sa raznim formularima, molba za predujam (akontaciju) na putne troškove, putni računi o svim mogućim načinima putovanja: po suvu i po vodi, za činovnike i zvaničnike, za oženjene i za samce, cena 12 Din.

Zakon o poslovnem redu u Državnem Savetu i Upravnim sudovima od 1929. godine, cena 12 Din.

Zaručnicima i zaručnicama, upute za čestit i srećan brak. Napisao Dr. Anton Bonaventura Jeglič, biskup ljubljanski, cena 10 Din.

Pri naročilu petih in več izvodov, daje g. Kalašič znatne popuste.

Socijalna politika.

Subotica za odpravo stanovanjske bede. Župan mesta Subotice je stavil mestnemu svetu predlog, naj se velik del občinskih zemljišč parcelira v stavbne parcele, katere naj se po najnižji ceni odstopijo vsem tistim občanarjem, ki trpe zaradi pomanjkanja stanovanj, pa nimajo dovolj denarja, da bi si zase postavili enodružinske hišice na privatnem zemljišču. Priča kujejo, da si bo na teh mestnih parcelah zgradilo lastne domove več občanarjev, ki bi tega sicer zaradi pretirano visokih zemljiških cen ne mogli storiti. To je lep primer dejanske praktične socijalno-politične delavnosti!

Združevanje naših izseljencev v Ameriki. Naši ameriški listi poročajo, da so se združili tamkajšnji »Srbski savez Srbobran-Sloga« in »Srbski savez Svoboda« v »Srbski narodni savez«. Nova zveza bo štela skupno okrog 20.000 članov, katerih kapital znaša blizu 900.000 dolarjev. Poleg »Slovenske narodne podporne jedno-

te« in »Hrvatske bratske zajednice« bo »Srbski narodni savez« tretja osrednja organizacija naših izseljen-

cev po moči. Dela se pa tudi resno na tem, da se vse tri zveze naših izseljen- cev čim bolj zbliža.

Za jesen in zimo!

kupite volneno blago za obleke, plašče, suknje itd.

pri

Novaku

spec. trgov. sukna

Ljubljana 15
Kongresni trg štev. 15

Najbolje in najceneje

Drž. uradnikom tudi proti plačilu na obroke

Oglejte si veliko izbiro!

SREČNO NOVO LETO 1930

VSEM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM
IN NAROČNIKOM!

UČITELJSKA TISKARNA IN
KNJIGARNA V LJUBLJANI.

Vsem svojim cenj. obiskovalcem
želita

srečno in veselo novo leto 1930

Fran in Roza Krapeš
kavarna in restavracija „Zvezda“.

Najboljši

šivalni stroji in
kolesa znamke
GRITZNER in ADLER
ter švicarski ple-
tilni stroji, dubled-
za rodbino, obrt
in industrijo

Josipa
Petelinca

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913.
Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija.

Delavnica za popravila.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

UGODNO KUPITE

razne fine kamgarne in
doubl za gospode, modno
blago za damske plašče
in obleke, volneno in
svileno blago pri obče
znani tvrdki

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“

LJUBLJANA

Pred Škofijo 3. Lingarjeva ulica.

Srečno in veselo novo leto 1930

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Iglič Franc

krojaški atelje — Ljubljana, Pražakova ulica.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.

Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Srečno in veselo novo leto 1930

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Jakob Kavčič

parna pekarna.

Inserirajte v „Našem Glasu“!

Brezposelni!

Poslužite se najugodnejše prilike, **pletilnega stroja Walter**, ki Vam ga nudi **F. KOS** v Ljubljani — Židovska ulica štev. 5 — s popolnim poukom in najsigurnejšo eksistenco.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D
najmodernejšje konstrukcije

THE REX Co.

Ljubljana, Gradišče 10

Telefonska štev 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

I. Z. Z. O. Z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti
in ceni. — Točnost in
natančnost v izvrše-
vanju naročil!

EN GROS!

EN DETAIL!

Ustanovljena l. 1882.

Nabiralne pole!

Tovariši, ki ste jih
dobili, poslužite se jih
tako, nabirajte nove
naročnike in vrnite
pole čimprej upravi.

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila,
opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih
potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani. — Odgovorni urednik dr. Karl Dobida. — Za Učiteljsko tiskarno Franc Štrukelj. Vsi v Ljubljani.